

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Antonína Koukala ve věci **žalobce: N. D. L.**, zastoupeným advokátem Narcisem Tomáškem, se sídlem Masarykovo nám. 193, Děčín, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o kasační stížnosti proti rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 11. 8. 2003, č. j. 59 Az 215/2003, spojené s návrhem na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se **z a m í t á .**
- II. Žalovanému se **n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného Ministerstva vnitra ze dne **15. 7. 2002**, č. j. OAM-3251/VL-16-05-2002 byla zamítnuta žádost žalobce o udělení azylu a to jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu) s uvedením, že azyl se podle ustanovení § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu neuděluje, a na žalobce se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu, rozhodnutí bylo žalobci doručeno 22. 7. 2002.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce dne 23. 7. 2002 opravný prostředek (dnes posuzovaný jako žaloba), kde uvedl, že nesouhlasí s rozhodnutím, kterým mu byla zamítnuta žádost o udělení azylu, dále uvádí opakovaně jako důvod pro změnu žalobou napadeného rozhodnutí skutečnost, že v České republice chce pracovat a až si vydělá peníze, které si ve Vietnamu vypůjčil, vrátí se zpět. Kdyby se vrátil do své země bez peněz, obává se pro svoji zadluženost o svůj život.

O podaném opravném prostředku (žalobě) rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 11. 8. 2003, č. j. 59 Az 215/2003 tak, že jej zamítl. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobce jako důvody své žádosti o udělení azylu na území ČR uváděl pouze důvody, opakovaně potvrdil, že jiné důvody pro udělení azylu nemá. Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku dále uvedl, že ve správním řízení, kterým je také řízení o udělení azylu, je úkolem správního orgánu úplně a přesně zjistit skutečný stav věci, za tím účelem si obstarat potřebné podklady pro rozhodnutí, přitom není vázán jen návrhy účastníků. V řízení o azylu to pak znamená především povinnost správního orgánu zjistit přesně, spolehlivě a hodnověrně všechny subjektivní skutečnosti a důvody, které cizinec uvedl, tyto pak posoudit na základě objektivně zjištěné situace v zemi původu cizince, z hlediska zákonných ustanovení zákona o azylu, přičemž v odůvodnění rozhodnutí je pak povinností správního orgánu uvést skutečnosti, které byly podkladem rozhodnutí, úvahy, kterými byl veden při hodnocení důkazů a použití právních předpisů. Krajský soud tak dospěl k závěru, že tyto zákonem uložené povinnosti správní orgán splnil, když navrhovatel nenamítal žádné konkrétní porušení. Protože žalobce uváděl možné komplikace po případném návratu do jeho vlasti, prověřil soud i výrok žalovaného o neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu a protože žalobce ve správním řízení potvrdil, že si není vědom žádných obav při návratu do vlasti, kromě složité ekonomické situace a nevzněl žádné námitky proti závěru žalovaného, že nepatří do okruhu osob ohrožených skutečnostmi zakládajícími překážky vycestování, soud výrok o neexistenci překážky vycestování shledal v souladu se zákonem.

Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci podal žalobce (dále i stěžovatel) kasační stížnost. Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas. Rozsudek byl žalobci doručen 18. 8. 2003, kasační stížnost byla podána k poštovní přepravě dne 26. 8. 2003 a byla podána včas. Jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Jako důvody kasační stížnosti stěžovatel uplatňuje důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písmeno b) s. ř. s., namítá nezákonnost kasační stížností napadeného rozsudku, neboť řízení vykazuje vady, spočívající v tom, že skutková podstata, ze které žalovaný při svém rozhodování vycházel, nemá oporu ve spisech a soud měl tedy napadené rozhodnutí zrušit a dále, že ze strany krajského soudu nebyl stěžovateli ustanoven tlumočník, odvolává se tak na ustanovení s. ř. s., který odkazuje ve věci postavení účastníka řízení, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, na příslušná ustanovení o. s. ř., ze kterého plyne, že účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Z uvedených důvodů navrhuje stěžovatel, aby Nejvyšší krajský soud zrušil kasační stížností napadený rozsudek a současně požádal o odložení vykonatelnosti napadeného rozsudku.

Žalovaný ke kasační stížnosti nepodal vyjádření přes výzvu soudu .

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek soudu v souladu s ustanovením § 109 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel uvádí jako právní důvod kasační stížnosti § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzených vad řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost, nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale je nesprávně vyložen.

Nejvyšší správní soud však v napadeném rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci takovou vadu neshledal.

Rozhodování soudu o kasační stížnosti je ovládáno principem kasace, soud tedy provádí jen důkazy nezbytné k tomu, aby mohl rozhodnout, v rámci své přezkumné činnosti sleduje, jak soud, který ve věci rozhodoval, zhodnotil důkazy, jak se vypořádal s tvrzením žalobce a důkazy navrženými či předloženými.

Z odůvodnění kasační stížností napadeného rozsudku je zřejmé, že jsou jasné označeny důkazy, z nichž žalovaný čerpal svá skutková zjištění, skutkový stav byl zde přiléhavě právně posouzen. Závěr soudu, jakož i správního orgánu o tom, že důvody pro poskytnutí azylu uplatňované stěžovatelem nejsou důvody zákonnými, kdy poskytnutí azylu z ekonomických důvodů žadatele zákon o azylu nepřipouští a námitka možné obavy o život při návratu do vlasti z důvodu předluženosti stěžovatele obsahuje rovněž tak důvody ekonomické, obavy z určitých soukromých osob, v žádném případě nelze tuto námitku podřadit pod ustanovení § 12 - § 14 zákona o azylu, což řádně zdůvodnil jak žalovaný, tak i ve svém, kasační stížností napadeném, rozsudku Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci.

Případná obava stěžovatele o život, dokonce ani vyhrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování tak, jak jej má ustanovení § 2 odst. 5 zákona o azylu na mysli. Nejvyšší správní soud se zcela ztotožnil se závěrem soudu i správního orgánu, že navrhovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o jeho vystavení pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

Proto žalovaný správní orgán i soud prvního stupně postupovaly správně, když důvody uplatňované stěžovatelem neshledaly jako důvody k udělení azylu a podle toho rozhodly.

K námitce stěžovatele, že řízení před soudem vykazovalo vážnou vadu, když soud neustanovil stěžovateli tlumočníka Nejvyšší správní soud uvádí, že zásada rovnosti stran je jistě stěžejní zásadou spravedlivého procesu. Je zakotvena v čl. 37 odst. 3 Listiny a v čl. 96 odst. 1 Ústavy ČR a promítá se také do řady ustanovení procesních předpisů. Soudní řád správní i Občanský soudní řád výslovně rovnost účastníků řízení stanoví, pro soudy pak plyne povinnost zajistit účastníkům stejné, tj. rovnocenné možnosti k uplatňování jejich práv. Soudní řád správní neobsahuje sám striktní úpravu práva jednat před soudem ve své mateřtině, ta však plyne, jak je uvedeno výše z úpravy dané Ústavou a Listinou a rovněž tak je nutno užít analogie úpravy občanského soudního řádu. Podle ustanovení § 18 o. s. ř. mají účastníci v občanském soudním řízení rovné postavení. Mají právo jednat před soudem ve své mateřtině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv, přičemž účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví

tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočníka účastníku, s nímž se nelze dorozumět jinak než znakovou řečí.

Soud zaslal stěžovateli poučení o právu vznést námitku podjatosti, poučení o účinnosti s. ř. s. a výzvu k vyjádření, zda souhlasí s projednáním a rozhodnutím věci bez nařízení jednání, rovněž tak vyjádření žalovaného k žalobě, zásilka byla stěžovateli doručena dne 30. 4. 2003. Protože ani žalovaný netrval na účasti na řízení a stěžovatel svoji vůli nevyjádřil, soud rozhodl o věci bez nařízení jednání (§ 51 s. ř. s.).

Soud při vydání svého rozsudku vycházel z jednoznačně projevené vůle stěžovatele v žalobě a protože sám řízení nenařizoval, jednání před soudem se stěžovatelem tedy neproběhlo a proto krajský soud nebyl povinen ustanovit stěžovateli tlumočníka pro jednání v jeho mateřštině před soudem.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval, ostatně mu žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud mu žádné náhrady nákladů řízení nepřiznal.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. října 2003

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu